la humanitat

Any VII — Núm. 1.884 — Preu: 15 cèntims — Fundador: LLUIS COMPANYS — Barcelona, divendres, 11 de març del 1938

Si el poble austríac vota contra Hitler, farà Anglaterra respectar la voluntat del poble?

EL GOVERN FRANCÈS EN CRISI

Dimitit Chautemps, Leon Blum ha rebut l'encàrrec de formar nou Govern

El panorama internacional i la crisi francesa

Moltes vegades s'ha parlat de la política de no intervenció. Molts han lamentat que fos una «farsa»; però la gran crítica que s'ha d'adreçar a la política de no intervenció és el seu pensament polític, no les faltes d'execució que hem constatat.

Gent que no està a l'altura de les circumstàncies, comet freqüentment la falta de només veure les fulles dels arbres i no veure el bosc. I en els primers mesos de la guerra espanyola no manca qui vell incendis i assassinats i no sabé veure el nervi de la qüestió espanyola. Aquesta gent considerà que el nostre conflicte era una immensa «cursa de braus» i prengué localitats de «contra-barrera» o de «tendido» segons les aficions de cadascú; i asseguda comodament al Comité de Londres contemplà l'espectacle esperant el moment d'atorgar les orelles i la cua al «matador».

Ara s'adonen que totes les comunicacions de França i Anglaterra amb llurs imperis dependen que el «matador» premiat no resulti ésser Franco. Però presos en llurs pròpies actuacions, no saben com vèncer els obstacles que la seva pròpia política de «no ingerència» crea en llur actuació.

Quant a França, l'invent de la «No ingerència», no ha de sortir-li a preu mòdic. De moment, la manca de decisió en la qüestió espanyola ja ha aliénat de França nombrosos amics i l'ha forçat a sacrificis immensos, en l'ordre de la política de reivindicació social i en l'ordre econòmic.

Al cap de vint mesos de conflicte descobreix França que darrera d'aquells actes d'incontrol del primer moment la República espanyola seguéix el seu camí i que aquest camí, que és el de la justícia i del dret, és exactament el camí pel qual la República francesa ha de conservar la seva riquesa i el seu prestigi.

No formulem acusacions. Constatem fets. Mentre els pobles no aprenen a subordinar-se a les exigències de la política exterior, no compleixen llur deure. Degut a la campanya d'origen germànic feta a base de l'anticomunisme, l'opinió pública francesa i anglesa va perdre de vista els alts interessos nacionals, i es va desviar darrera d'aquell problema de política interior. Hi va haver qui es va creure que si guanyàvem nosaltres la política interior d'Anglaterra i la de França seria poc avantatjosa per a les dretes. Altres feren el mateix càlcul pensant en la victòria de Franco. Ambdós minimitzaren el problema i en treure'l de l'òrbita pròpia frenaren l'actitud dels governs francès i anglès.

Finalment a Londres i a París saben que a Espanya no es ventila ni la religió, ni la propietat, ni el comunisme, ni el feixisme. Es discuteix si Espanya ha d'ésser un poble lliure, eventual amic de les democràcies, o un poble sotmès a Berlin, destinat a convertir Espanya en barrera intranquèlpable de les comunicacions de les metròpolis amb els imperis francès i anglès.

I quan finalment, despres de tantes vacillacions, arriba aquest moment, Chamberlain avisa que ha d'acabar-se la situació actual; que està disposat a pagar el preu de les errades anteriors de la política anglesa; però que si la pau no es ven està disposat a imposar-la per la força de les armes.

Mentre que a París s'obre la crisi política que té per objecte renunciar a tot, menys al prestigi de França, lligat pels fets i per la geografia al triomf de la justícia en la guerra espanyola. Al triomf de la nostra República democràtica.

Es que la política exterior passa davant de la política interior. Es que Anglaterra i França es desvetllen.

La repercussió d'aquests fets en l'opinió catalana és diversa. Però nosaltres voldrem evitar caure en l'errada que tant de mal ha fet, quan l'hem vista a París i Londres.

Es necessari sacrificar-ho tot a la política internacional. La crisi en curs a París, com abans de la crisi de Mr. Eden, representa aquest sacrifici. Fem el possible per imitar-lo. Tots tenim el nostre bagatge ideològic, les nostres aspiracions de partit, les nostres reivindicacions. Fem com França i Anglaterra. Sacrifiquem-ho tot a la posició internacional.

Les grans diferències entre els grups antifeixistes, allò que a uns els sembli indispensable i als altres els pugui semblar impossible, tot plegat s'ha de mirar des del punt de vista exterior. Ningú no tindrà el que desitja sense la victòria. Com els treballadors francesos ho perdrien tot amb una «pau germànica», els treballadors d'ací ho perdrien tot en perdre la victoria. I si per aquest sentiment de necessitat a França consenteixen sacrificis, només davant d'un perill de guerra, ¿quins sacrificis no consentirem nosaltres que suportem la guerra fa vint mesos?

CHAUTEMPS EXPOSA LA NECESSITAT D'AMPLIAR LA BASE DEL GOVERN PER TAL QUE PUGUI TENIR ELS PLENS PODERS QUE NECESSITA PER A FER FRONT A LA SITUACIO ECONOMICA I SOCIAL

LA SESSIO DE LA CAMBRA

París, 10. — A les 9'40 del matí, el senyor Herriot ha declarat obertа la sessió de la Cambra. Hi assisteixen 400 diputats.

PARLA CHAUTEMPS

El cap del Govern sollicita immediatament la paraula i passa a la tribuna. Chautemps, declara:

«A penes fa quatre dies que sollicitava a l'Assemblea dos vots de confiança difícils i la Cambra, com el Senat, m'atorgaren la confiança unànimement. Però hem aci que s'han produit algunes «obscuritats» que exigeixen que siguin aclarides de manera completa. Els problemes actuals presentaven una sèrie de qüestions delicades. Després d'haver tingut diversos canvis d'impressions amb certes personalitats, he cregut que era constitucional el presentar a la Cambra, i per ella al país, els aclariments de què parlava. Aquests aclariments són més necessaris, puix que els rumors més catastrofics presentaven el Govern com a escapat pels esdeveniments. No hi ha res d'això. La nostra Tresoreria no té dificultats immediates i els venciments estan assegurats per bastants milers de milions d'avenços. Es possible, amb tot, que algú pugui dubtar que l'emissió de tres mil milions de l'empréstit per a la defensa nacional sigui coberta, a causa de l'actual crisi dels canvis. Els canvis han romas estables fins aquests tres darrers dies. El problema que preocupa al Govern no és nou.

Leon Blum ho posà ja de manifest l'any passat. No és possible continuar vivint fent empréstits cada any per 38 o 40 mil milions i amar augmentant el Deute. Quan el meu amic Georges Bonnet tornà de Wiltershington i emprengué aquesta difícil tasca d'organitzar la qüestió de les finances, jo vaig agrair als meus amics socialistes la seva voluntat d'associar-se a l'empresa. El pressupost fou mantingut en equilibri. A la creació de la Caixa Autònoma efectuada pel Parlament, se li ha volgut donar un caràcter sagrat; però es necessari procurar-li els suficients recursos perque pugui realitzar-ne la funció que li ha estat destinada. Jo destijarja que la Cambra s'adonés perfectament d'aquest problema. Cal cercar a la Caixa Autònoma les garanties de què té necessitat, si és que la política general del Govern és tal que les altres necessitats de la tresorería puguin ampliament assegurar-se.

Seria una lamentable nota per al país, als ulls de l'estranger, si l'empréstit per a la Caixa Autònoma no pogués assegurar-se. El ritme del pressupost per a defensa militars excedeix de 1.000 milions, a 3.260. L'augment de despeses ha obligat al Govern a recórrer al compte d'avenços. Això es perfectament normal.

Cinc mil milions es trobaven legitimament a disposició del Tresor, però jo desconfiava de les consequències psicològiques dels avenços dels Bancs. Vaig tenir aleshores la idea de reembossar tot seguit els avenços amb les disponibilitats que produís l'empréstit per a la Caixa, per tal de provar la voluntat del país.

No hi havia res de catastrofic en això i pensava romandre en el Govern per a poder actuar. Ha estat en aquest moment que he demanat de la Cambra uns poders que han produit una emoció en realitat legítima.

Jo penso servir-me dels poders demanats només en interès del país. Jo parlava, en ral d'això, d'un Govern de Thorez a Reynaud, d'un Govern de Front Popular, o d'un Govern de «salut pública».

El ministre de Finances està preparant uns projectes de reorganització econòmica i financera que podeu atribar a provocar diferències amb algun partit. El procediment dels plens poders es justifica en matèria financera perquè és el crèdit públic que

fa front a tals debats.

Recordaré que en precisament avui que havia de parlar sobre el projecte sobre pensions dels treballadors vells i subsidis familiars, Chautemps afegeix: Jo no podia proclamar, a la vegada, la vostra voluntat d'economia, i presentar projectes que importen mils de milions per a les defenses.

A Dijon, jo sollicitava que s'atorgués la suficient confiança al Govern, com anteriorment ho havia demanat el meu col·lega Blum. Jo sollicitava, així mateix, un esforç en el treball en les industries de guerra; això no significa la supressió de la jornada de 40 hores. Hem d'evitar que la producció sofreixi un descens. Jo sollicitava una atmosfera d'aparlamentar social i feia una crida als que estan en contacte amb la classe obrera, per tal d'acabar amb les vagues.

Davant l'Europa en armes, cal augmentar a França les energies i la seva potència. En totes les meves exigències, doncs, res no hi ha que vagi contra la doctrina de cap partit. Es per aquesta raó que faig una darrera crida a la Cambra. Si els meus amics de la majoria no es creuen autoritzats p r a respondre favorablement, jo derivare de tot això les consequències polítiques de la manera més clara. En certs instants, tot governs es troba abocat a elegir entre l'interès d'un partit i l'interès de la pàtria.

Res no hi ha en els projectes del govern que intenti amagar a la consciència republicana; però tal vegada no puguin atorgar-se a un ministeri de pleds molt estrets amb plens poders. Aquest argument és per a mi molt fort i estic llunyi de voler combatre it.

He declarat ja, abans de constituir

(Passa a la pàgina 3)

Ha prosseguit amb gran intensitat l'ofensiva facciosa al front de l'Est

En diversos contraatacs les nostres forces han fet gran nombre de presoners de nacionalitat italiana

En dos combats aeris foren abatuts set aparells facciosos i nosaltres en perdérem sis

Agressions de les ales negres contra Benicarló, Torreblanca, Oropesa, Tarragona i Reus

Ministeri de Defensa Nacional. Comunicat oficial de guerra:

EXERCIT DE TERRA:

EST. — Ha proseguit l'ofensiva enemiga iniciada ahir i s'ha lluitat amb extraordinaria intensitat en tots els sectors on es desenrotlla l'atac.

Les nostres forces s'han vist obligades a evacuar Puebla de Albortón, Cortes de Aragón, Muniesa i l'Ermita de San Gregorio. Al sector d'aquesta darrera posició, la lluita adquirí caràcters de gran duresa. En diversos contratacs que realitzaren les tropes republicanes, es causà enorme crebantament a l'enemic. Foren capturats gran nombre de presoners, entre els quals figuraven molts italians pertanyents a les divisions d'aquesta nacionalitat que participen en l'ofensiva.

Hi hagué gran activitat aèria. S'entaularen dos combats. El primer d'aquests va durar a les set del matí i el segon, a dos quarts de dues de la tarda. L'enemic perdé tres bimotors, la tripulació d'un dels quals quedà presonera, dos aparells de caça «Meisserschmitt» i dos «Fiat». Nosaltres perdérem sis avions de caça.

ALTRES EXERCITS. — Sense novetat.

Anit foren bombardejats a la provincia de Castelló els pobles de Benicarló, Torreblanca i Oropesa.

Aquest matí, a les 6'35, fou objecte d'un nou atac aeri Reus. Resultaren algunes víctimes.

A les 11'20 l'aviació facciosa realitzà un altre bombardeig sobre Tarragona, on quedaren destruïts alguns edificis. Les xifres de víctimes són 19 morts i 47 ferits.

FA UN ANY DE LA DESFETA DE LES DIVISIONS DE MUSSOLINI A GUADALAJARA

Madrid, 10. — A la Delegació de les Brigades Internacionals s'ha celebrat un acte commemoratiu de la victòria de Guadalajara el mes de març del 1937 i de la jornada Internacional de la Dona.

Hi expongueren el coronel d'Artilleria, Gil; el tinent coronel Ortega; el regidor López i López; el membre del Comité Provincial del Partit Comunista, Alcántara; i entre altres personalitats, el diputat Miguel San Andrés.

Vittori, en nom dels Internacionals, agraí l'assistència de les personalitats esmentades i expressà la significació dels fets que es commemoren.

Abilia Pereita, per les Dones Antifeixistes, exposà el significat de la Jornada Internacional Femenina i advocà per l'emancipació de la dona, la qual ha d'ésser preparada adequadament per a exercir la seva missió en la societat futura que està forjant a Espanya.

Alcántara digué que la victòria de Guadalajara demostrà la capacitat del nostre Exèrcit en convertir-se d'atacat en atacant i els italians que volen terres de conreu, trobaren terres de sepultura. Ret homenatge a Antònia Portero que culminà en la conquista de Trijueque, on morí i que simbolitza, amb «Pasionaria», la capacitat de la dona en la nostra lluita.

Miguel San Andrés afirma que la victòria de Guadalajara demostrà que l'Exèrcit triomfa quan té Estats Majors als quals obeeix.

A Guadalajara —afegeix— ens va mancar la gasolina esmerçada alegrement en mesos anteriors; amb aquesta gasolina hauríem arribat fins a Saragossa.

Ret homenatge a la nostra Marina que ha realitzat una labor callada i heroica, a les ordres de Prieto, el qual és la figura clim del món.

Quan la possibilitat de vèncer fou segura —afegeix— els nostres marriners es llançaren a l'atac i enfonsaren el «Baleares». Tots els antifeixistes ho celebren; però han estat dit els herois d'aquell destructor que al port de Musel s'enfonsà amb la seva tripulació formada, al crit de ¡Viva la República! Després de protegir el salvament dels dirigents polítics i sindicals.

Sobre la Jornada de la Dona, digué que poiser la dona espanyola segui la més capacitada per a manar, per ésser la que sacrifica els seus fills.

Digué que així com París primer i Rússia més tard, foren el far més gran del món, avui és Madrid el portaestendard de la civilització.

Aludí les Brigades Internacionals, integrades per homes de tots els països, homes que ho han deixat tot per a no guanyar res, mentre ací hi ha qui ho vol guanyar tot sense sacrificar res. Els, els combatents de les brigades internacionals, encarnen el veritable esperit de llurs pobles en bé de la independència, de la llibertat i de la justícia.

Després es projectà una pel·lícula russa.

El President Companys visita l'Hospital Militar de Caldes de Malavella

S. E. el President de la Generalitat va visitar, ahir a la tarda, acompanyat del conseller de Governació i Assistència Social, senyor Antoni Maria Sbert, del sots-secretari de la Presidència, senyor Martí Rouret, del director de Sanitat, senyor Sauret, l'Hospital Militar instal·lat a l'establiment termal de Caldes de Malavella, ara fa dos mesos, i les altres instal·lacions de l'esmentat balneari que passaren a jurisdicció de la Generalitat, d'acord amb el Decret publicat mesos enrera al «Diari Oficial».

D'acord amb l'esmentat Decret, tots els establiments termals de Catalunya foren nacionalitzats i, en aquesta darrera mesos, la Conselleria de Governació i Assistència Social ha pres disposicions per tal que tots aquests establiments fossin habilitats, destinant a Hospitals la part de balneari que la major part d'ells comprenia. En aquest sentit, l'Hospital que ha estat instal·lat a Caldes de Malavella, ofereix actualment unes característiques que el situen entre els primers que hi ha instal·lats a la zona lleial, tot i que els treballs per a posar-lo en condicions no van començar fins al primer de gener. Ara l'Hospital número 2 de l'Agrupació d'Hospitals del Gironès dóna assistència a 800 ferits de guerra i compta amb instal·lacions modernísimes per a l'atenció dels esmentats ferits.

S. E. el President de la Generalitat, i els seis acompanyants foren rebuts al terme del Gironès pel Comissari de la Generalitat, senyor Maties Inés; comandant militar de la plaça, tinent coronel senyor Bosc; comissari d'Ordre Públic, senyor Jordi Frigola; alcalde de Girona, senyor Pere Cerezo; i el diputat senyor Mascort.

En arribar a l'Establiment de Caldes, on es trobava congregada una gran multitud que va acollir-lo amb visques a Catalunya i al President Companys, fou saludat pel doctor Cunillera, cap de l'Agrupació d'Hospitals del Gironès; pel director de l'Hospital número 2, doctor Riguet; cap dels Serveis d'Intendència de l'esmentada Agrupació, senyor Rizo, i vots dels funcionaris i personal afecte a l'esmentat Hospital.

Una nena va lliurar al President un ramell de flors. En arribar, la Banda Municipal, dirigida pel mestre Lamote de Grignon, interpretà «Els Segadors».

Després, el senyor Companys i els seus acompanyants visitaren detingudament les instal·lacions. En una de les sales, on es trobaven allitats diversos ferits, aquests es esclataren en visques a Catalunya, a la República i al President Companys, visques que el President va escoltar visiblement emocionat. A continuació va visitar la Secció on es procedeix a l'embotellament de l'aigua mineral conegudа amb el nom de «Vichy Català». Les curiosos operacions de rentat, desinfecció, emplenatge, com-

(Passa a la pàgina 3)

Plebiscit d'urgència

La polèmica dels ministres austríacs ha pres, en les darreres hores, un caràcter singular. Schuschnigg, davant l'atac de Seiss-Inquart, ha decidit d'apellar al poble. Un plebiscit haurà de dir si la majoria dels austríacs aproven la política del canceller, o no l'aproven.

El procediment no és censurable en si mateix. Potser és recomanable i tot. Però hi ha dues coses xocants en la sobtada iniciativa de Schuschnigg: la primera és que converteix allò que hauria d'ésser una consulta popular sobre la independència d'Austria, en una demanda d'aprovació de la seva política de govern. La segona, és l'extremada premura en l'organització del plebiscit.

Es veu que Schuschnigg s'ha enamorat, com el rei Carol de Romania, dels plebiscits a gran velocitat. Els romanesos van ésser cridats a donar llur vot sobre la nova Constitució al cap de tres dies d'haver estat publicada. Ara Schuschnigg anuncia el dimecres un plebiscit per al diumenge següent...

En cirurgia, hi ha operacions d'urgència. En política, tenim plebiscits d'urgència. Un home s'explica, encara que sigui peforativament, la pressa de Carol. L'home no volia donar temps als electors per a votar amb coneixement de causa i, d'altra part, els coaccionava amb la declaració pública del vot. En el cas d'Austria, l'explicació ha d'ésser una altra. La pressa de Schuschnigg a obtenir un vot de confiança per la seva política, només es concebible davant el perill que Seiss-Inquart, d'acord amb els nazis, intenti un cop de força.

En circumstàncies normals, l'actitud de Schuschnigg alçaria contra ell, no sols els partidaris de l'«Anschluss», sinó també el gran nombre de ciutadans de tendències democràtiques que «han estat políticament asfixiats pel règim semi-feixista instituït a Austria l'any 1934, després de l'esclafada violenta dels socialistes. Es obvi que aquests ciutadans no aproven la significació política de Schuschnigg. Aproven, en canvi, la seva decisió de mantenir la independència d'Austria contra les cobejances de l'Alemanya nazi. Si el canceller austríac fos un home dreturer i lleial, hauria convocat el plebiscit únicament sobre el punt concret i explícit de la independència.

El discurs pronunciat dimecres a Innsbrück per Schuschnigg presenta el contingut del plebiscit en termes equívocs i en part contradictoria. De totes maneres, la seva fórmula relativa a Austria és força atenuada en comparació amb la que donà dies abans el seu lloctinent Zernatto. Per compte de l'Austria «independent, cristiana, alemanya, corporativa i autoritària» de què Zernatto parlà, Schuschnigg parla d'una Austria «lliure, alemanya, independent, social cristiana i unida per la pau i el treball i amb la igualtat de tots».

En el fons, les dues fórmules volen dir el mateix. El jet es que els obrers i liberals austríacs, hauran d'escollir entre votar per Schuschnigg a fi de manifestar-se en pro de la independència i a despit d'ésser contraris a la significació del canceller en els altres aspectes, o votar contra Schuschnigg i aparèixer així, fins a cert punt, com a partidaris de la unió al Reich.

Amb el plebiscit convocat per al diumenge vinent, l'interès per la qüestió d'Austria arriba a un grau de rocetor. L'opinió mundial, en saber que Schuschnigg apella a un plebiscit d'urgència a Austria, s'haurà preguntat: ¿Tan greu està la matèria?

A. ROVIRA I VIRGILI

Ha començat ja la campanya per al plebiscit austríac

No es creu probable que els nazis s'abstinguin, però crida l'atenció l'arribada de Von Papen a Viena

Viena, 10. — Avui ha començat a tota Austria la campanya de propaganda per al plebiscit del pròxim diumenge. Als carrers i places han aparegut infinitat de cartells de propaganda del Front Patriòtic, en els quals figuren solament la «creu potencia» —«enseny» de dita organització— i una sola paraula: «Àustria». S'instal·len també gran nombre d'altaveus als principals punts cèntrics de les ciutats, altaveus, per mitjà dels quals les personalitats dirigents del Front Patriòtic pronunciaran discursos de propaganda, que a la vegada són retransmesos, per radio a tot el país.

La direcció del Sindicat Obrer ha convocat per aquesta nit una assemblea de delegats de fàbrica i taller, perquè activin la propaganda favorable al plebiscit.

S'assegura que aquesta nit o demà, pronunciarà per ràdio un discurs el senyor Seiss Inquart. Es molt esperat, per quant ha circulat el rumor que els nazis s'abstindrien de prendre part en el plebiscit. Però això implicaria, naturalment, la dimissió de Seiss Inquart, dimissió de la qual, per ara, no es parla.

Es de notar que ha desvetllat extraordinari interès l'arribada de von Papen a Viena, on ha celebrat ja diverses conferències. També ha estat notada amb interès l'arribada del príncep Starhemberg a l'Alta Austria.

MANIFESTACIONS I INCIDENTS

Viena, 10. — Es reben informacions de provincies donant compte d'haver-se registrat nombroses manifestacions i contramanifestacions d'elements nazis i del Front Patriòtic. En alguns llocs, com a Lambach i Wels, les manifestacions degeneraren en veritable aldarull. Diversos agredits ha hagut d'intervenir la policia.

Les autoritats docents han prohibit que a l'interior de les Universitats o Instituts es portin enseynes hitlerianes i es practiqui la salutació nazi. Amb tal motiu s'han registrat també diversos incidents.

A Viena, els estudiants han protestat igualment per haver estat fixada l'edat de vint-i-quatre anys com a mínim per a prendre part en el plebiscit.

LES FORCES DE SEISS INQUART ES VEUEN OBLIGADES A REPRIMIR ELS EXCESSOS DELS NAZIS

Viena, 10. — A últimes hores d'aquesta tarda s'ha registrat forta agitació en diversos districtes d'aquesta capital.

Nombrosos grups d'elements nacional-socialistes han intentat organitzar manifestacions de caràcter turbulent.

A la Stefanplatz la policia ha hagut d'intervenir violentament per a dispersar els manifestants. Aquests varen intentar refer-la, però la policia ha establert cordons de força al voltant de la plaça, i ho ha impedit.

Els elements nazis han desfilat per molts carrers, i han donat crits de diferents menes. Els elements del Front Patriòtic han contestat en forma adversa, i s'han entaulat batalles que molt sovint han convertit en tumultes.

Aquest matí han volat sobre Viena nombrosos avions del Front Patriòtic, i han llançat proclames i opuscles de propaganda del plebiscit.

Aquesta nit, l'atmosfera és de gran agitació a Viena.

El viatjant Ribbentrop ha llançat a Londres una rebuda calorosa... de multitud de policies

A LA DIETA JAPONESA S'ACUSA A L'EXERCIT DE VOLER IMPOSAR PER FORÇA LA MOBILITZACIÓ NACIONAL

Toquio, 10. — Els partits de l'oposició han promogut un debat molt violent a la Dieta, en discutir-se el projecte de mobilització nacional.

Per la seva part, el ministre de la Guerra, Sugiyama, ha desmentit que l'exèrcit vulgui imposar la mobilització nacional a la força.